

วิวัฒนาการสอนกับมุมมอง All Teacher

Teaching Evolution with All Teachers' Perspective

รัตนากร ยิ้มประเสริฐ¹, สิริไพศาล ยิ้มประเสริฐ¹

Ratanakorn Yimprasert¹, Siripaisarn Yimprasert¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพประชากรของประเทศ การจัดการศึกษายุคใหม่จึงมีเป้าหมายเพื่อฝึกให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดมากกว่าใช้ความจำ ไม่เน้นการสอบให้ได้คะแนนสูง ๆ แต่เน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนการสอน คุณภาพของผู้สอนจึงเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จทางการศึกษา บทบาทของผู้สอนจะเปลี่ยนไปโดยทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนรู้ ควบคู่กับคุณธรรม ด้วยความเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละยุคสมัย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้กลายเป็นผู้สอนพันธุ์ใหม่ ที่ต้องใช้ทักษะจากมุมมองครูโค้ช มุมมองครูยุคอัลฟ่า และเปิดมุมมองสำหรับผู้สอนทุกคนกับ All Teacher ประกอบด้วย ทักษะการเป็นผู้นำ และการเรียนรู้ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการวิวัฒนาการสอนหรือการพัฒนาการสอนให้ดีขึ้นนั่นเอง

คำสำคัญ: วิวัฒนาการสอน ผู้สอนพันธุ์ใหม่ มุมมอง All Teacher

Abstract

Education is a crucial tool for developing and improving the quality of population in the country. Modern education management, therefore, aims to practice students enhancing their thinking skills rather than memory. Teaching students to think critically and giving them the opportunity to participate in the process of teaching and learning design are focused on. The qualified teacher is one of necessary factors for educational success. The role of teachers was changed to be as a guide or a facilitator who encourages and motivates learners to be interested in learning together with morality as well as understanding the differences of learners in each different period of time to adjust traditional teaching behaviors in order to be new breed of teachers who apply their skills from the perspective of a coach, a teacher for generation alpha and also opening a point of view with All Teacher, consisted

¹ คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

¹ Faculty of Science and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Isan.

of attitude, leading and learning, all of which are the beginning of teaching evolution or improving teaching.

Keywords: Teaching evolution, new breed teacher, All teachers' perspective

บทนำ

ท่ามกลางความสำเร็จของผลผลิตทางการศึกษาแต่ละรุ่น ซึ่งครั้งหนึ่ง พวกเขาเคยเดินเข้ามาในสถาบันการศึกษาและเดินกลับออกไป พร้อมกับชื่อที่เรียกแทนตัวเองว่า “บัณฑิต” เป็นช่วงเวลาที่ได้เติมเต็มไปด้วยความสุข และอบอวลด้วยความรู้ลึกภาคภูมิของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จ ทำให้หวนนึกถึงภาพที่เป็นความคุ้นชินทุกครั้งที่เปิดภาคการศึกษา นั่นคือ การมีนักศึกษาใหม่หมุนเวียนเข้ามาเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ผู้สอนส่วนใหญ่ยังคงเป็นคนเดิม สอนรายวิชาเดิม ใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ โดยมีนักศึกษาเก่าทยอยสำเร็จการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบเดิมในสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยมรสุมแห่งการเปลี่ยนแปลงทุกมิติ นโยบายการศึกษาในยุค Thailand 4.0 จึงให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ เพราะเป็นทั้งแหล่งความรู้ และกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ โดยเป็นผู้ที่นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ระบบการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของประชากรของประเทศ (นพรัตน์ มีศรี และอมรินทร์ เทวตา, 2561) สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้สามารถตอบโจทย์ในการสร้างคนสู่ศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการสร้างประสบการณ์ สมรรถนะ การสร้างทักษะด้านต่างๆ เพื่อรองรับเทคโนโลยีใหม่ๆ พร้อมปรับกระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ให้กับนักศึกษา โดย

ไม่เน้นการผลิตบัณฑิตเท่านั้น แต่ต้องให้เกิดการพัฒนา และยกระดับศักยภาพทักษะปฏิบัติ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับคนทำงาน (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2562) ซึ่งในการสร้างคนที่เปี่ยมด้วยคุณภาพเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น จะสำเร็จลุล่วงอย่างเต็มประสิทธิภาพไม่ได้ หากปราศจากฟันเฟืองชิ้นสำคัญในขับเคลื่อนระบบการศึกษา โดยเฉพาะผู้สอน

คุณภาพของผู้สอนจึงเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จทางการศึกษา ซึ่งนับจากนี้ไป ผู้สอนจะไม่ได้มีหน้าที่เพียงสอนหนังสือเพื่อให้ความรู้ต่อผู้เรียนเท่านั้น แต่จะเป็นผู้ที่สืบบทบาทสำคัญในการเป็นนักออกแบบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง โดยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ จนทำให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่มาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างผลผลิต ชิ้นงาน และนวัตกรรม (พาสนา จุลรัตน์, 2561) นอกจากนี้ยังต้องฝึกให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดมากกว่าการใช้ความจำ ไม่เน้นการสอบเพื่อให้ได้คะแนนสูงๆ หรือเรียนให้ได้เกรดดี ๆ แต่ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ร่วมออกแบบการเรียนการสอน โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพของตนเอง ในการแสวงหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาที่ได้รับมอบหมายอย่างมีขั้นตอน (เอกนถน บางท่าไม้, 2561) ซึ่งความรู้ที่ได้มาควรเป็นความรู้ที่ถูกต้อง ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ด้วยความตระหนักรู้ว่า ความรู้ไม่ได้อยู่เฉพาะในห้องเรียน แต่ความรู้เกิดขึ้นตลอดเวลาในโลกแห่งความเป็นจริง

บทความนี้ จึงต้องการนำเสนอให้เห็นว่า ผู้สอนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา เริ่มต้นจากตัวผู้สอนเห็นคุณค่าของตนเองซึ่งเปรียบเสมือนฟันเฟืองสำคัญของระบบการศึกษา ปรับกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการจัดการศึกษา เข้าใจบริบทและยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เข้าใจผู้เรียนให้มากขึ้น ยอมปรับลดบทบาทของตนเองลง พร้อมเปลี่ยนตัวเองเป็นผู้สอนพันธุ์ใหม่ เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ เช่น จากทักษะครูโค้ช และทักษะครูยุคอัลฟ่า เปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ ทำหน้าที่อันเต็มเปี่ยมด้วยจิตวิญญาณของครู อันเกิดจากใจไม่ใช่สมองที่มุ่งให้แต่ความรู้ซึ่งตีค่าเป็นระดับคะแนน โดยปรับทัศนคติของตนเองให้ยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงของโลก มีความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ทั้งหมดนี้คือมุมมองของ All Teacher

ฟันเฟืองสำคัญของเครื่องจักรทางการศึกษา

หลายคนคงเคยได้ยินคำกล่าวที่ว่า อาชีพครูเหมือนกับเรือจ้าง มีหน้าที่ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนเพื่อส่งศิษย์ให้ไปถึงฝั่ง แต่ความเป็นครูในทุกวันนี้มีความยากขึ้น เพราะสำหรับเด็กยุคใหม่ ความรู้นั้นสามารถหาได้จากแหล่งต่างๆ มากมาย ทุกวันนี้ครูจึงไม่ใช่เพียงผู้ให้ความรู้ แต่ต้องเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้ได้ดี ถ่ายทอดทัศนคติเชิงบวก การคิดวิเคราะห์ ความดีงาม และสามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Disruptive Technology) โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน รวมทั้งต้องสามารถพัฒนาชิ้นงานต่างๆ ไปพร้อมๆ กับผู้เรียน เป็นทั้งครู เป็นทั้ง

พี่เลี้ยง และเป็นเพื่อนในบางเวลา สามารถให้คำแนะนำ ให้ข้อคิด แบ่งปันประสบการณ์ชีวิตและการทำงานให้แก่ผู้เรียน เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถเป็นเรือยนต์รับจ้างที่ดีในยุคปัจจุบันได้ (สุรเกียรติ์เสถียรไทย, 2562) การศึกษายุคใหม่จึงต้องเริ่มด้วยการปฏิวัติมุมมองที่มีต่อผู้เรียน ซึ่ง ดร.รุ่งแก้วแดง (อ้างถึงใน พัชรภรณ์ พอมสวัสดิ์, มปป.) กล่าวว่า ในอดีต “ผู้เรียน” เป็นวัตถุที่ถูกส่งเข้ามาสู่เครื่องจักรทางการศึกษาซึ่งหมายถึงสถาบันการศึกษา จนกระทั่งได้ผลผลิตที่เป็นบัณฑิตออกมา มุมมองที่มีต่อผู้เรียนจึงควรปรับเปลี่ยนใหม่ โดยมองว่า ผู้เรียนคือผู้เป็นที่รักของเรา เป็นผู้มีสติปัญญา มีศักยภาพในการแข่งขันในระดับต่างๆ ได้ เป็นผู้มีสิทธิได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของเขา สุดท้ายผู้เรียน คือ ตัวเราเอง และคนทุกคนในสังคมที่ต้องเรียนรู้ตลอดเวลา

จากมุมมองต่อผู้เรียนที่เปลี่ยนไปนี้ จะเห็นได้ว่า ผู้สอน ก็คือผู้เรียน ที่ต้องเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงในสังคม พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนโดยใช้ศิลปะการสอนหลากหลายรูปแบบอย่างมีกระบวนทัศน์ ตั้งต้นปฏิวัติการสอน โดยการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของการจัดการศึกษา มีความรู้ด้านศาสตร์การสอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยใช้ศิลปะการสอนทำให้การสอนสนุก มีชีวิตชีวา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ราบรื่น และมีความสุข (พิริยะ ตระกูลสว่าง และคณะ, 2555) ผู้สอน จึงเปรียบเสมือนฟันเฟืองสำคัญของเครื่องจักรทางการศึกษา ที่ผ่านมาผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน แต่ในยุคปัจจุบัน

ความรู้และเรื่องราวต่างๆ สามารถค้นคว้าเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ทำให้โลกแคบลง ผู้สอนจึงไม่ใช่ศูนย์กลางของความรู้ แต่ความรู้มีอยู่รอบตัว บางเรื่องผู้สอนรู้ ผู้เรียนไม่รู้ บางเรื่องผู้เรียนรู้ ผู้สอนไม่รู้ และบางเรื่องไม่มีใครรู้ ผู้สอนและผู้เรียนต้องเรียนรู้ไปด้วยกัน บทบาทหน้าที่ของผู้สอนตั้งแต่อดีตที่ผ่านมา คือการแนะนำ แนะนำ คือ สอน ให้ความรู้ ซึ่งผู้สอนต้องมีทักษะในการถ่ายทอดและหาความรู้เพิ่มเติมให้ตนเองอยู่เสมอ นำ คือ ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี หากเพียงตัวนี้ทำหน้าที่ได้ดี เครื่องจักรก็จะสร้างผลผลิตที่ดี และมีคุณภาพที่ดีเช่นกัน

ผู้สอนพันธุ์ใหม่

ผู้สอนเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ซึ่งถูกคาดหวังจากสังคมว่า จะเป็นผู้สร้างให้สมาชิกเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของสังคม การเป็นผู้สอนที่ดีนั้น ต้องมีคุณลักษณะบางประการที่แตกต่างจากผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ยิ่งเมื่อเทคโนโลยีก้าวหน้าด้วยความเร็วสูง ส่งผลให้รูปแบบการทำงานในอาชีพต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาจึงต้องวางแผนเตรียมการรับมืออย่างทันทั่วทั้งที่ ผู้สอนพันธุ์ใหม่จึงควรมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้ (ชุดิมา ธรรมรักษา, มปป. ; วิไลลักษณ์ ลังกา, 2559)

1. มีจิตสำนึกและวิญญูณความเป็นครู ศรัทธาต่ออาชีพครู เห็นคุณค่าของตนเอง และเชื่อมั่นว่าตนเองนั้นสามารถเป็นครูที่ดีได้
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ มีวิธีการวัดประเมินผลหลากหลายรูปแบบ

3. เปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นโค้ช หมั่นสังเกตความโดดเด่นของผู้เรียนในแง่มุมต่างๆ ชี้แนะให้เขาเข้าถึงความรู้ที่มีอยู่อย่างไร้พรมแดน ร่วมสร้างจินตนาการ และพัฒนาความคิดความเข้าใจตามที่ผู้เรียนและผู้สอนออกแบบร่วมกัน โดยใช้เทคโนโลยีหลากหลาย

4. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ปิดกั้นโอกาสในการเรียนรู้ของตนเอง เชื่อมมั่นว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับศักยภาพที่พร้อมจะพัฒนาไปในทิศทางที่ดี

จากคุณลักษณะดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้สอนพันธุ์ใหม่ต้องเปลี่ยนบทบาทจากที่เคยเป็นอย่างสิ้นเชิง ผู้สอนที่ปรารถนาดีต่อผู้เรียน แต่ยังไม่ใช้วิธีสอนแบบเดิมๆ ไม่ใช่ผู้ที่ปรารถนาดีต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ควรปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากผู้สอน ไปเป็นผู้ฝึกหรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สอนให้น้อย มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจด้วยการลงมือปฏิบัติให้มากๆ (พนมนคร มีราคา, 2560) พึงระลึกเสมอว่า ก่อนที่เราจะชี้ทางออกจากอุโมงค์ให้ผู้อื่น เราต้องออกจากอุโมงค์ให้ได้ก่อน แสงสว่างจากปลายอุโมงค์จะทำให้มองเห็นเส้นทางและโอกาสในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เห็นประโยชน์จากการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งนี่คือเป้าหมายของการวิวัฒนาการสอน คำว่า วิวัฒน์ หมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองหรือการพัฒนาให้ดีขึ้น การวิวัฒน์การสอนจึงหมายถึง การพัฒนาการสอน ทำให้การสอนดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งในการวิวัฒน์การสอนผู้สอนจะกลายเป็นผู้สอนพันธุ์ใหม่ที่มีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก โดยที่ผู้สอนพันธุ์ใหม่สามารถประยุกต์ใช้ทักษะจาก 3 มุมมอง คือ มุมมองครูโค้ช มุมมองครูยุคอัลฟ่า และมุมมองสำหรับผู้สอนทุกคนกับ All Teacher

1. ครูโค้ช (Coach Teacher)

ผู้สอนพันธุ์ใหม่มีบทบาทเป็นทั้งครูและโค้ช ซึ่ง โค้ช มาจากคำว่า Coach คือ ครูฝึก ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในแวดวงกีฬา คำว่า Coach มาจากภาษาฝรั่งเศส หมายถึงยานพาหนะขนส่งผู้คนจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง หน้าที่หลักของโค้ช คือ ช่วยให้ผู้เล่นทุกคนในทีมดึงศักยภาพสูงสุดของตนเองออกมาใช้ในการแข่งขัน โค้ชเปรียบเสมือนหางเสือเรือที่ต้องขับเคลื่อนนักกีฬาตลอดระยะเวลาการเดินทางจนถึงจุดหมายปลายทาง ยิ่งโลกพัฒนาไปเร็วเท่าใดครูที่เป็นโค้ชยังมีความจำเป็นมากขึ้นเท่านั้น การสอนให้เด็กเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่โลกออนไลน์ไม่สามารถทำได้ ผู้สอนพันธุ์ใหม่จึงต้องก้าวพ้นจากกรอบเดิม ๆ เห็นประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดในตัวผู้เรียน จำเป็นต้องปรับกระบวนการที่สอน ครูโค้ชควรมีความรู้ทางวิชาการที่แม่นยำ มีมุมมองต่อการเรียนรู้ในลักษณะที่เป็นวิถีความคิด (Growth mindset) ต้องฝึกฝน เรียนรู้และพัฒนาทักษะการเป็นครูโค้ชอย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด (ดวงทิพย์ สวัสดิ์จันทร์, 2556: เพลินตา พรหมบัวศรี และ อรพิน สว่างวิฒนเศรษฐ์, 2560 ; อีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2561 ; วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์, 2562)

1.1 หน้าที่ของครูโค้ช

คนส่วนใหญ่มักจะคุ้นเคยกับคำว่า โค้ช ในฐานะคนควบคุมดูแลนักกีฬา โดยเฉพาะระดับประเทศหรือระดับโลก แต่ปัจจุบันโค้ชเป็นที่รู้จักในฐานะโค้ชในการใช้ชีวิต (Life coach) อีกด้วย ที่จริงแล้วโค้ชมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ช่วยให้ผู้รับการโค้ชเปลี่ยนแปลงตัวเองไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งเป้าหมายชีวิตส่วนตัวและการทำงาน โค้ช (Coach) คือ ครู หรือเพื่อนร่วมทาง ที่ใช้ทักษะเฉพาะของการโค้ช (Coaching skills) กระตุ้นให้ผู้รับการโค้ชเกิดกระบวนการเรียนรู้จากภายใน

เพื่อพัฒนาและแสดงศักยภาพที่ซ่อนอยู่ เรียนรู้หาคำตอบ และตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งโค้ชจะไม่ได้สั่งสอนเหมือนครู และโค้ชจะเชื่อมั่นใจความสามารถ ให้กำลังใจ กระตุ้น และเคียงข้างผู้รับการโค้ช เพื่อให้เขาไปถึงเป้าหมายในชีวิตด้วยตัวเอง โดยใช้กระบวนการโค้ชช่วยให้ผู้รับการโค้ชพัฒนาตนเองไปจนถึงจุดสูงสุดอย่างก้าวกระโดด เพิ่มความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง และปลดปล่อยความกลัวที่อยู่ภายใน ดึงเอาศักยภาพที่มีออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธาดา เศวตศิลา, 2562) และจากพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กยุคใหม่ที่กล้าตั้งคำถามและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง บทบาทของผู้สอนนั้นมีความสำคัญลดลง แต่ถูกแทนที่ด้วยการเป็นโค้ชในการเรียนการสอน โค้ชที่ไม่ใช่แค่คอยแนะนำวิชาการอย่างเดียว แต่จะต้องถ่ายทอดทักษะด้านอารมณ์ด้วย (สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์, 2562) โค้ชที่ดีจึงควรมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการโค้ชให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพของเขาออกมาใช้ให้มากที่สุด จึงนับว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการเป็นโค้ช

1.2 ทักษะของครูโค้ช

โค้ชเทคทูน ไทศรีวิชัย (อ้างถึงใน ชัตพันธ์ ชุมนุสนธิ์, 2562) แห่งสถาบันโค้ชไทย กล่าวว่า บุคคลที่จะเป็นโค้ชที่ดี ควรมีทักษะที่จำเป็นตามคุณลักษณะของโค้ชในอุดมคติ คือ เชื่อมมั่นในศักยภาพของผู้อื่น ลดอัตตาของตนเพื่อผู้อื่น ไม่คำนึงถึงประโยชน์ของตัวเอง ให้ความสำคัญกับผู้อื่นโดยไม่เห็นแก่ตัว ไม่ใช้การรับรู้ของตนพิพากษาผู้อื่น ช่วยให้เขาเกิดการเรียนรู้โดยตัวของเขาเอง ไม่จมอยู่กับปัญหาแต่มุ่งหาทางแก้ปัญหา ใช้ทักษะในการฟังและถาม แต่ไม่ใช้การสั่งให้ทำตาม ให้ความรักก่อนที่จะให้ความรู้ ใช้กระบวนการนำบริบทเสมอ กระตุ้นความคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดปัญญา และเปลี่ยนตนเองก่อนที่จะเปลี่ยนคนอื่น

จากทักษะของโค้ชในอุดมคติ สามารถนำมาจัดกลุ่มนำเสนอเป็นแผนภาพทักษะของครูโค้ช

แสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ทักษะของครูโค้ช

จากภาพประกอบ 1 สรุปได้ว่า ทักษะของครูโค้ช จะประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. **Myself** หรือ **ตนเอง** ในที่นี้ หมายถึง ตัวผู้สอน ทักษะของครูโค้ชต้องเริ่มจากการให้ความรักกับผู้เรียน ยอมเปลี่ยนแปลงตนเอง ลดการเห็นตัว ไม่เน้นผลประโยชน์ของตนเอง ไม่ตัดสินคนอื่น ไม่เน้นการใช้คำสั่ง แต่รับฟังผู้เรียนให้มากขึ้น

2. **Yourself** หรือ **ตัวเธอ** ในที่นี้หมายถึง ผู้เรียน ทักษะที่ครูโค้ชควรมีต่อผู้เรียนคือต้องเชื่อมั่นว่าผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพ ให้ผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง และให้เขาเป็นผู้เลือกการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. **Method** หรือ **วิธีการ** ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง **Myself (M)** และ **Yourself (Y)** โดยครูโค้ชจะร่วมแก้ปัญหา ร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิด ตัดสินใจในการแก้ปัญหาและหาทางออกร่วมกัน เน้นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างลึกซึ้งและเข้าใจ

2. ครูยุคอัลฟ่า

จากการศึกษาความแตกต่างของกลุ่มคนในแต่ละยุคสมัย ทำให้คาดการณ์ได้ว่า อีกไม่กี่ปีข้างหน้า เด็กในยุค Generation Alpha หรือ เด็กเจน อัลฟ่า (Gen Alpha) กำลังจะเติบโตมาเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม ด้วยบุคลิกลักษณะที่แตกต่างจากเด็กรุ่นก่อน ๆ ไม่ว่าจะเป็นความเฉลียวฉลาด ความเข้าใจในเทคโนโลยีสมัยใหม่ ยึดติดอุปกรณ์ดิจิทัลจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต อันจะส่งผลให้เด็กส่วนใหญ่มีความอดทนต่ำลง รอคอยไม่ค่อยได้ เป็นตัวของตัวเองสูง และคุณลักษณะอีกนัยหนึ่งการที่หลายฝ่ายวิตกกังว่าจะเกิดช่องว่างระหว่าง เด็กเจน อัลฟ่า กับคนรุ่นอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมกันในสังคม (กลุ่มบริษัทอาร์แอลจี, 2558) เด็กยุคเจนเนอเรชั่นอัลฟ่า (Generation Alpha) คือ กลุ่มคนที่เกิดตั้งแต่ พ.ศ. 2553 เป็นต้นไป ซึ่งเกิดจากพ่อแม่ที่มีอายุมาก มีลูกน้อย มีเงินทองที่ไม่ต้องดิ้นรนมากเท่ารุ่นอื่น อยู่กับอุปกรณ์ดิจิทัลและ

เทคโนโลยีตั้งแต่เกิด มีแนวโน้มเป็นคนวัตถุนิยม คืบคลานกับการเปลี่ยนแปลง เบื้อง่ายและความอดทนต่ำ นิยมความรวดเร็วทันใจ จึงมองหาสูตรความสำเร็จที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุน้อย

2.1 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กยุคอัลฟ่า

การศึกษาของคนในยุค Gen Alpha จะเป็นทั้งในรูปแบบที่มีคุณลักษณะเฉพาะบุคคล เป็นรูปแบบการศึกษาในเชิงลึก มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยพวกเขาจะใช้สื่อดิจิทัลแบบสตรีมมิงออนไลน์ (Streaming Online) ที่เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา และองค์กรภาคเอกชนจะเข้ามามีอิทธิพลต่อช่วงเวลาการเรียนของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นการค้นหานักเรียนที่มีความสามารถที่โดดเด่น พวกเขาก็จะได้รับทุนการศึกษาและได้รับการจ้างงานก่อนจบการศึกษา ซึ่งแท้จริงแล้วในยุค Gen Alpha จะไม่มีตารางวันจบการศึกษาที่แน่นอนเหมือนในยุคก่อนๆ เพราะการศึกษาจะเป็นรูปแบบการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong learning) เนื่องจากองค์ความรู้มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทำทนายระบบการศึกษาในปัจจุบันอย่างมาก (เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ, 2561) และในที่สุดจะกลายเป็นปัญหาใหญ่ในอนาคต หากผู้สอนไม่ปรับกลยุทธ์การสอนให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนในยุคอัลฟ่า

การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมให้เหมาะสมกับลักษณะของเด็กยุคอัลฟ่า ควรมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาและกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) หรือรูปแบบ Ed-Venture ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการเดินทาง ที่จะเชื่อมโยงกับทักษะส่วนบุคคลเข้ากับลักษณะของงานที่จะทำในอนาคต รูปแบบการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปนี้ ส่งผลให้การจัดการศึกษาในอนาคตมีแนวโน้มที่จะย่อให้สั้นลง เรียนจบได้เร็ว และสามารถใช้เทคโนโลยี

ช่วยให้การเรียนการสอนสะดวกขึ้น เป็นการเรียนรู้ผ่านโลกออนไลน์และเครือข่ายสังคม รูปแบบการศึกษาจะเป็นการเรียนรู้ตามอัธยาศัยใน 2 ลักษณะ (จินตนา สุจางันท์, 2556) คือ Synchronous learning เป็นการเรียนการสอนที่มีการนัดหมายเวลา สถานที่ โดยผู้เรียนไม่ต้องเดินทางมายังสถาบันการศึกษา มีการใช้เทคโนโลยีที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้ตลอดเวลา และ Asynchronous learning เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามที่ต้องการ โดยไม่ต้องมีการนัดหมายเวลาและสถานที่ จัดการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันได้หลายช่องทางแม้ในช่วงเวลาที่ต่างกัน

2.2 ทักษะของครูยุคอัลฟ่า

แนวโน้มของผู้สอนยุคอัลฟ่า จะต้องปรับบทบาทหรือรับความเปลี่ยนแปลง ทำลายกำแพงให้เด็กกล้าเข้าหา ภายใต้แนวคิดเด็กคือผู้ออกแบบครู โดยเพิ่ม 3 ทักษะ ที่ครูยุคใหม่จะต้องปรับตัว (สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์, 2562) ดังนี้

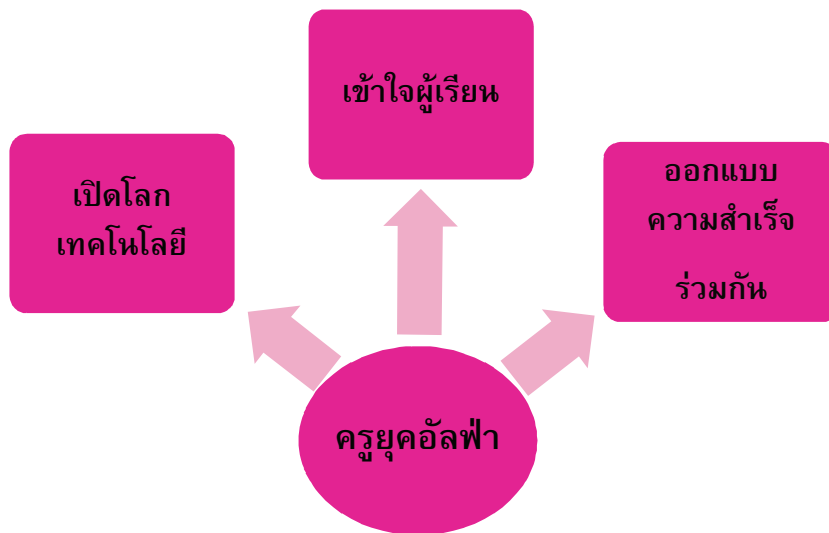
2.2.1 มีทักษะในการเปิดโลกที่ถูกเชื่อมโยงด้วยเทคโนโลยี ปัจจุบันโลกถูกเชื่อมโยงเข้าหากันด้วยการพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างมาก ทำให้ผู้เรียน สามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย จนอาจกล่าวได้ว่า กูเกิล (Google) ก็สามารถเป็นครูให้กับผู้เรียนได้ การจะเป็นครูในยุคที่เทคโนโลยีครอบคลุมทุกพื้นที่ ครูจะต้องมีทักษะอื่นมากกว่าการสอนในเชิงวิชาการ นั่นคือทักษะทางอารมณ์ (Soft Skills) ทักษะนี้เป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างการเรียนรู้ที่รู้สมบูรณให้กับ โดยจะมุ่งเน้นในเรื่องการติดต่อสื่อสาร การอยู่ร่วมกันในสังคม การมองโลกในแง่ดี การแสดงออกทางสังคม ไปจนถึงการความเป็นมิตรและปรับบุคลิกภาพให้เหมาะสม

2.2.2 ต้องเข้าไปในหัวใจผู้เรียนให้ได้ การเป็นครูยุคใหม่ต้องยอมรับความเปลี่ยนแปลง ยอมรับว่าโลกในปัจจุบันกับโลกในอดีตล้วนแตกต่างกัน การยอมรับความเปลี่ยนแปลงนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาตัวเอง กล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทดลองทำในสิ่งที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ ปรับตัวเข้าหาเด็กยุคใหม่ เพื่อให้เด็กๆ มั่นใจว่าสถานศึกษาจะสร้างสรรค์นวัตกรรม การเรียนการสอนที่ดีที่สุดให้กับพวกเขาได้

2.2.3 สามารถออกแบบความสำเร็จร่วมกันกับผู้เรียน ในยุคที่เด็กเป็นศูนย์กลางในการออกแบบครู เด็กยุคใหม่คือผู้กำหนดสิ่งที่เขาอยากจะเป็น ดังนั้น การออกแบบวิธีการเรียนการ

สอนหรือเนื้อหาวิชา คือสิ่งที่ครูยุคใหม่จะต้องเปิดพื้นที่ให้กับพวกเขา ยุคของการถ่ายทอดความรู้ทางเดียวไม่เพียงพออีกต่อไป การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและรับฟังการตอบรับแบบสองทางเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนการสอนเด็กในเจนเนอเรชั่นอัลฟา (Alfa generation) โดยมุ่งเน้นการคิดสร้างสรรค์และจิตวิญญาณของการทำงานเป็นทีม เพื่อถ่ายทอดความรู้สองทาง ในการผลิตบัณฑิตที่พร้อมด้วยทักษะด้านวิชาการและทักษะด้านอารมณ์

จากทักษะดังกล่าวสามารถนำเสนอเป็นแผนภาพได้ แสดงดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ทักษะของครูยุคอัลฟา

จากภาพจะเห็นว่า ครูยุคนี้ต้องเปิดโลกที่เชื่อมโยงด้วยเทคโนโลยี ช่วยชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย แต่ต้องไม่ละเลยที่จะสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งโลกออนไลน์ยังทำได้ไม่ดีเท่ามนุษย์ด้วยกันเอง รวมทั้งเข้าใจผู้เรียน เสมือนเข้าไปอยู่ในหัวใจของเขา ปรับตัวเข้าหาเด็กยุคใหม่ เป็นเพื่อน

ที่ให้คำปรึกษากับพวกเขาได้ทั้งด้านวิชาการและการใช้ชีวิต และต้องออกแบบความสำเร็จร่วมกัน ผู้เรียนคือผู้กำหนดสิ่งที่เขาอยากจะเป็น ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและรับฟัง เน้นการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งปลูกฝังให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย

ในการศึกษาบทบาทของครูโค้ชและครูยุคอัลฟา จะเห็นว่าครูโค้ชคือครูที่ใช้กระบวนการสอนอย่างมีศิลปะ ด้วยการบูรณาการความเป็นผู้สอนกับความเป็นโค้ชเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม ครูยุคอัลฟาเป็นผู้ที่เข้าใจลักษณะของผู้เรียน เข้าใจความแตกต่างของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย เคารพในศักดิ์ของความเป็นมนุษย์ และใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีพื้นฐานมาจากทักษะของครูโค้ช แต่ไม่ว่าผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทของตนเองเป็นอย่างไร ไม่ว่างจะมีครูผู้สอนพันธุ์ใหม่เกิดขึ้นอีกเท่าไร จะเรียกชื่ออย่างไรก็ตาม เชื่อว่าทุกคนมีความพร้อมที่จะทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด เพราะทุกคนคือ “ครู” นั่นเอง

3. มุมมอง All Teacher

ในขณะที่ผู้สอนที่ตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อผู้เรียน รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถอย่างเต็มกำลังท่ามกลางมรสุมแห่งการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน ผู้สอนจึงต้องมีการปรับตัว เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเอง มองความเปลี่ยนแปลงด้วยความรู้สึกตื่นเต้น สนุกกับการร่วมออกแบบการสอน ปรับยุทธวิธีในการเรียนรู้เสียใหม่ แม้ไม่ใช่สิ่งที่ย่างยากสำหรับบางคน แต่หากผู้สอนทุกคนยึดมั่นกับวิชาชีพนี้ เชื่อว่าเรื่อนตร์รับจ้างที่ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนทุกลำ จะนำพาผู้โดยสารขึ้นฝั่งไปยังจุดหมายปลายทางอย่างราบรื่นและปลอดภัย เพราะผู้สอนหรือครู หมายถึง ผู้มีความความหนักแน่น ผู้ชี้แสงสว่าง ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ อบรมบ่มนิสัยศิษย์ให้เป็นคนดี ยกระดับจิตวิญญาณแยกแยะความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และสามารถดำรงชีวิตในแนวทางที่ถูกต้องมีคุณธรรม ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงมุมมองในการพัฒนาการเรียนการสอน เริ่มต้นจากครูหรือผู้สอน ด้วยมุมมอง All Teacher

คำว่า All Teacher หมายถึง ครู หรือผู้สอนทุกคน ซึ่ง All ประกอบด้วย

A มาจากคำว่า Attitude หมายถึงทัศนคติ เจตคติ หรือมุมมอง เป็นความโน้มเอียงที่แสดงออกว่าชอบ หรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆ เช่น เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือ สถาบันต่างๆ เป็นต้น เจตคติไม่สามารถจะมองเห็นได้โดยตรง แต่สามารถอ้างอิงได้จากพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกถึงความชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเหตุการณ์สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทัศนคติสามารถสร้างขึ้นจากประสบการณ์ในอดีตและปัจจุบันของบุคคลหนึ่ง ๆ ส่งผลต่ออารมณ์และพฤติกรรมของบุคคลนั้น (Anastasi, 1976)

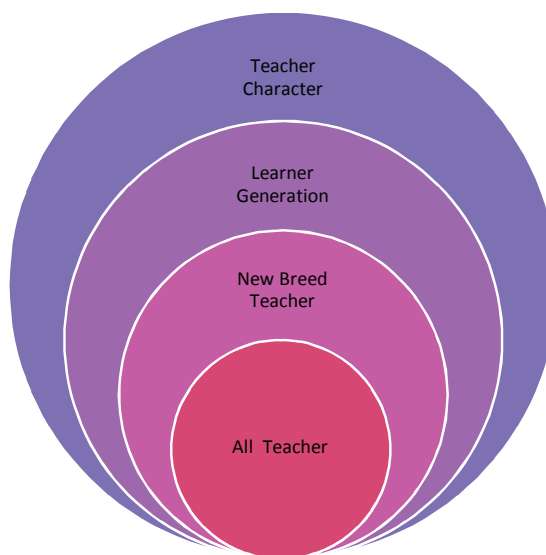
ทัศนคติ เจตคติ หรือมุมมอง เป็นเรื่องสำคัญที่กำหนดชีวิตของผู้สอน เพราะจะเปลี่ยนวิธีการมองโลกรอบตัว รวมถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่เข้ามาในชีวิต หลักในการพัฒนาตนเองมักจะกล่าวถึงทัศนคติว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอันดับต้น ๆ มากกว่าองค์ประกอบอื่นๆ แต่อุปสรรคในการพัฒนาตนเองของผู้สอนส่วนมาก คือ การคิดว่าตนเองรู้ดีและเข้าใจหมดทุกอย่างแล้ว จนไม่ยอมเปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ ในขณะที่โลกยังคงขับเคลื่อนไปข้างหน้า มีความรู้ใหม่ เรื่องราวใหม่ นวัตกรรมใหม่ เกิดขึ้นมาให้เราเรียนรู้ได้อยู่เสมอ ผู้สอนที่ไม่ปรับทัศนคติ ไม่ยอมเปิดตัวเองเป็นการตัดโอกาสตัวเองอย่างมาก บางครั้งเราอาจต้อง “ทำตัวเหมือนเด็ก” ที่ตื่นเต้นทุกครั้งในการได้พบประสบการณ์ใหม่ บางครั้งเราต้องยอมเป็น “คนบ้านนอกเข้ากรุง” ยอมรับว่าไม่รู้และพยายามเรียนรู้สิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อน ผู้สอนจึงไม่ควรปิดกั้นโอกาสของตนเองด้วยการมีทัศนคติเชิงลบต่อความเปลี่ยนแปลงรอบตัว การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุด จะยิ่งทำให้เรามีมุมมองที่กว้างมากขึ้น ต่อยอดความคิดได้มากขึ้น นำไปสู่การประสบ

ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน เป็นการสร้างคุณค่าให้กับตนเองและสร้างประโยชน์มหาศาลให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

L มาจากคำว่า Leading หมายถึง การเป็นผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้สอนต้องมีคุณลักษณะสำคัญ คือ การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ยอมละทิ้งเครื่องมือและวิธีการเก่าๆ ด้วยความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะแบ่งปันความรู้ อันเป็นผลที่มาจากการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้ทำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน พยายามทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้สอนจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา (Advisor) ของผู้เรียน เอาใจใส่ในความ ต้องการของผู้เรียนพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น นอกจากนี้จะมีการปฏิบัติต่อผู้เรียนโดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ โดยคำนึงถึงความ ต้องการ ความจำเป็น ข้อจำกัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล

L มาจากคำว่า Learning หมายถึง การเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่าง ค่อนข้างถาวร ทั้งนี้เป็นผลมาจากประสบการณ์ และการฝึกปฏิบัติ คนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตไม่ว่าจะเป็นเรื่องงาน หรือส่วนตัว ต่างเป็น คนที่ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างไม่หยุดนิ่ง จะติดตาม ใส่ใจ ศึกษาหาความรู้ในสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเทคโนโลยี ข่าวสารข้อมูล และองค์ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ผู้สอนจึงควรมี ประสบการณ์ในการเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับ ศตวรรษที่ 21 ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ ต่างๆ ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนจะส่งผล โดยตรงต่อพฤติกรรมการสอนด้วย ผู้สอนที่ดีนั้น จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญที่สุด คือ มีความรู้ดี ทั้งความรู้แบบตัว S (Specific) หมายถึง ความรู้ในศาสตร์ของวิชาชีพ และความรู้แบบตัว G (General) ซึ่งหมายถึง ความรู้เท่าทันโลกและ เรื่องราวที่เกิดขึ้นรอบตัว

จากมุมมองดังกล่าวสามารถนำเสนอเป็น แผนภาพวิวัฒนาการการสอนได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 3 วิวัฒนาการการสอน (Teaching Evolution)

ในการวิวัฒนาการสอนเริ่มต้นจากผู้สอนทุกคน (All teacher) มีทัศนคติทางบวกต่อการพัฒนาการสอน มองเห็นโอกาสในการปรับรูปแบบการเรียนการสอน กล้าที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยเปิดมุมมองเตรียมพร้อมเป็นผู้สอนพันธุ์ใหม่ (New Breed Teacher) เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนในแต่ละยุคสมัย เพื่อปรับกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสม (Learner Generation) สามารถเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นบทบาทอื่นๆ ได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป (Teacher Character) การวิวัฒนาการสอนจึงต้องเริ่มจากผู้สอนทุกคนเป็นสำคัญ

บทสรุป

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ส่งผลต่อการปรับกระบวนทัศน์ของสถานศึกษา จนนำไปสู่การปรับบทบาทของครูผู้สอนให้มีลักษณะแตกต่างกันไปโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

มากที่สุด ไม่ว่าจะด้วยเหตุปัจจัยใด ในท้ายที่สุดจิตวิญญาณของความเป็นครูจะแสดงบทบาทออกมา จิตวิญญาณที่เต็มไปด้วยความปรารถนาที่จะถ่ายทอดความรู้ในยุคมรสุมแห่งการเปลี่ยนแปลง จิตวิญญาณที่ตระหนักรู้ด้วยสำนึกในหน้าที่และความเข้าใจที่มีต่อผู้เรียน ที่จะปรับเข้าหากันตรงจุดกึ่งกลางความพอดี การสอนที่ดีไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบตายตัว ศาสตร์ของการสอนจึงเป็นศิลปะอันงดงาม ขึ้นอยู่กับการออกแบบของผู้สอนและผู้เรียนว่าทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันออกแบบการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ดีเพียงใด ซึ่งผู้สอนสามารถใช้ศาสตร์การสอนบูรณาการกับความต้องการของผู้เรียน เข้าใจผู้เรียนให้มากที่สุด หากคิดว่าผู้เรียนคือผลผลิตที่เรามีหน้าที่ปรับแต่งให้เขาเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพ เราจะเรียนรู้การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมเพื่อเติมลงไปในพื้นที่ รดน้ำพรวนดินด้วยความรักและเอาใจใส่ รอความพร้อมที่จะเก็บเกี่ยว จนในที่สุดก็จะได้ผลผลิตที่งดงามตามเจตนารมณ์ของการวิวัฒนาการสอนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มบริษัทอาร์แอลจี. (2558). พบทางออกของเด็กยุคอัลฟ่า. *นิตยสาร ModernMom Fogus*, 1(6): 4-16.
- ชัตพันธ์ ชุมนุสนธิ์. (2560). *โค้ช...ศาสตร์แห่งการพัฒนาคนอย่างแยบยล*. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2562, จาก <http://www.smartcoachthailand.com/what-is-coaching>
- จินตนา สุจจันท์. (2556). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชุตินา ธรรมรักษา. (มปป.). ครูพันธุ์ใหม่ในยุคปฏิรูปการศึกษา. *Executive Journal*. สืบค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2562, จาก https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_06/oct_dec_06/Executive%20Journal_112-115.pdf.
- ดวงทิพย์ สวัสดิ์จันทร์. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมโค้ชกับความสำเร็จในการแข่งขันของนักกีฬาเทควันโดหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติครั้งที่ 42*. ปรียญญาณพนธ์วิทยาสาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธาดา เศวตศิลา. (29 กันยายน 2561). *โค้ช Coach คืออะไร?*. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2562, จาก <http://coachthada.com>.

- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (15 มกราคม 2561). *ครูยุคใหม่...เป็นโค้ช*. สืบค้นเมื่อ 21 กรกฎาคม 2562, จาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/309297>.
- นพรัตน์ มีศรี และอมรินทร์ เทวตา. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้และความคิดสร้างสรรค์ของพนักงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 11(2)*: 2134-2142.
- พนมนคร มีราคา. (2560). ครูต้องมีลักษณะอย่างไรในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร, 5(2)*: 22-26.
- พาสนา จุฬรัตน์, (2561). การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนยุคไทยแลนด์ 4.0. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 11(2)*: 23643-2380.
- พิริยะ ตระกูลสว่าง และคณะ. (2555). *โมทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- เพลินดา พรหมบัวศรี และอรพิน สว่างวัฒนเศรษฐ์. (2560). การพัฒนาครูโค้ชในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ, 11(1)*: 110-121.
- พัชราภรณ์ ผอมสวัสดิ์. (มปป). *หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนของนักคิดและนักการศึกษาไทย*. สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2562, จาก http://patcharaporn52e102014.blogspot.com/p/blog-page_9164.html.
- วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2562). การชี้แนะการสอน: แนวทางการนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู. *วารสารราชพฤกษ์, 17(1)*: 1-10.
- วิไลลักษณ์ ลังกา. (2559). อนาคตภาพของลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้า (2560-2569). *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 11(1)*: 36-50.
- เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ. (24 ตุลาคม 2561). *เด็กยุค Generation Alphas* กับการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติ. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2562, จาก <https://myrobottime.co.th/>
- สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์. (16 มกราคม 2562). สจล. เปิด 3 บทบาทใหม่ครูยุคอัลฟา รั่ววันครูแห่งชาติ 2562. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2562, จาก <https://www.prachachat.net/education/news-278682>.
- สุรเกียรติ์ เสถียรไทย. (25 กรกฎาคม 2562). *คำกล่าวให้โอวาทในพิธีไหว้ครู 2562*. ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (19 กรกฎาคม 2562). *คำกล่าวในการเปิดประชุมคณะผู้บริหาร อว. ครั้งที่ 1/2562*. สืบค้นเมื่อ 19 สิงหาคม 2562, จาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/21704>.
- เอกนถน บางท่าไม้. (2561). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหา เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาในรายวิชาการถ่ายภาพดิจิทัล สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 11(1)*: 30-51.
- Anastasi, A. (1976). *Psychological testing*. 4th ed. New York: Macmillan.